

ISSN 2518-1467 (Online),
ISSN 1991-3494 (Print)

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ҰЛТТЫҚ ҒЫЛЫМ АКАДЕМИЯСЫНЫҢ
Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университетінің

Х А Б А Р Ш Ы С Ы

ВЕСТНИК

НАЦИОНАЛЬНОЙ АКАДЕМИИ
НАУК РЕСПУБЛИКИ
КАЗАХСТАН
Қазақстан Республикасының
педагогикалық университетінің
Абая

THE BULLETIN

THE NATIONAL ACADEMY OF
SCIENCES OF THE REPUBLIC OF
KAZAKHSTAN
Abai Kazakh National Pedagogical
University

PUBLISHED SINCE 1944

3 (397)

MAY – JUNE 2022

ALMATY, NAS RK

БАС РЕДАКТОР:

ТҮЙМЕБАЕВ Жансейіт Қансейітұлы, филология ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА құрметті мүшесі, Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің ректоры (Алматы, Қазақстан)

БАС РЕДАКТОРДЫҢ ОРЫНБАСАРЫ:

БИЛЯЛОВ Дархан Нұрланұлы, PhD, ҚР ҰҒА құрметті мүшесі, Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университетінің ректоры (Алматы, Қазақстан), **Н = 2**

ҒАЛЫМ ХАТШЫ:

ӘБІЛҚАСЫМОВА Алма Есімбекқызы, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі, Абай атындағы ҚазҰПУ Педагогикалық білімді дамыту орталығының директоры (Алматы, Қазақстан), **Н = 2**

РЕДАКЦИЯ АЛҚАСЫ:

САТЫБАЛДЫ Әзімхан Әбілқайырұлы, экономика ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі, Экономика институтының директоры (Алматы, Қазақстан), **Н = 5**

САПАРБАЕВ Әбдіжапар Жұманұлы, экономика ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА құрметті мүшесі, Халықаралық инновациялық технологиялар академиясының президенті (Алматы, Қазақстан), **Н = 4**

ЛУКЪЯНЕНКО Ирина Григорьевна, экономика ғылымдарының докторы, профессор, «Киево-Могилян академиясы» ұлттық университетінің кафедра меңгерушісі (Киев, Украина), **Н = 2**

ШИШОВ Сергей Евгеньевич, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, К. Разумовский атындағы Мәскеу мемлекеттік технологиялар және менеджмент университетінің кәсіптік білім берудің педагогикасы және психологиясы кафедрасының меңгерушісі (Мәскеу, Ресей), **Н = 4**

СЕМБИЕВА Ләззат Мықтыбекқызы, экономика ғылымдарының докторы, Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің профессоры (Нұр-Сұлтан, Қазақстан), **Н = 3**

АБИЛЬДИНА Салтанат Қуатқызы, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, Е.А.Бөкетов атындағы Қарағанды мемлекеттік университеті педагогика кафедрасының меңгерушісі (Қарағанды, Қазақстан), **Н = 3**

БУЛАТБАЕВА Күлжанат Нурымжанқызы, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, Ы. Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясының бас ғылыми қызметкері (Нұр-Сұлтан, Қазақстан), **Н = 2**

РЫЖАКОВ Михаил Викторович, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, Ресей білім академиясының академигі, «Білім берудегі стандарттар және мониторинг» журналының бас редакторы (Мәскеу, Ресей), **Н = 2**

ЕСІМЖАНОВА Сайра Рафихевна, экономика ғылымдарының докторы, Халықаралық бизнес университетінің профессоры, (Алматы, Қазақстан), **Н = 3**

«Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясының Хабаршысы».

ISSN 2518-1467 (Online),

ISSN 1991-3494 (Print).

Меншіктенуші: «Қазақстан Республикасының Ұлттық ғылым академиясы» РҚБ (Алматы қ.). Қазақстан Республикасының Ақпарат және коммуникациялар министрлігінің Ақпарат комитетінде 12.02.2018 ж. берілген

№ 16895-Ж мерзімдік басылым тіркеуіне қойылу туралы куәлік.

Тақырыптық бағыты: *әлеуметтік ғылымдар саласындағы зерттеулерге арналған.*

Мерзімділігі: жылына 6 рет.

Тиражы: 300 дана.

Редакцияның мекен-жайы: 050010, Алматы қ., Шевченко көш., 28, 219 бөл., тел.: 272-13-19

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en/>

© Қазақстан Республикасының Ұлттық ғылым академиясы, 2022

Типографияның мекен-жайы: «Аруна» ЖК, Алматы қ., Мұратбаев көш., 75.

ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:

ТУЙМЕБАЕВ Жансент Кансеитович, доктор филологических наук, профессор, почетный член НАН РК, ректор Казахского национального университета им. аль-Фараби (Алматы, Казахстан)

ЗАМЕСТИТЕЛЬ ГЛАВНОГО РЕДАКТОРА:

БИЛЯЛОВ Дархан Нурланович, PhD, почетный член НАН РК, ректор Казахского национального педагогического университета им. Абая (Алматы, Казахстан), **Н = 2**

УЧЕНЫЙ СЕКРЕТАРЬ:

АБЫЛКАСЫМОВА Алма Есимбековна, доктор педагогических наук, профессор, академик НАН РК, директор Центра развития педагогического образования КазНПУ им. Абая (Алматы, Казахстан), **Н = 2**

РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ:

САТЫБАЛДИН Азимхан Абылкаирович, доктор экономических наук, профессор, академик НАН РК, директор института Экономики (Алматы, Казахстан), **Н = 5**

САПАРБАЕВ Абдижапар Джуманович, доктор экономических наук, профессор, почетный член НАН РК, президент Международной академии инновационных технологий (Алматы, Казахстан), **Н = 4**

ЛУКЪЯНЕНКО Ирина Григорьевна, доктор экономических наук, профессор, заведующая кафедрой Национального университета «Киево-Могилянская академия» (Киев, Украина), **Н = 2**

ШИШОВ Сергей Евгеньевич, доктор педагогических наук, профессор, заведующий кафедрой педагогики и психологии профессионального образования Московского государственного университета технологий и управления имени К. Разумовского (Москва, Россия), **Н = 4**

СЕМБИЕВА Лязгат Мыктыбековна, доктор экономических наук, профессор Евразийского национального университета им. Л.Н. Гумилева (Нур-Султан, Казахстан), **Н = 3**

АБИЛЬДИНА Салтанат Куатовна, доктор педагогических наук, профессор, заведующая кафедрой педагогики Карагандинского университета имени Е.А.Букетова (Караганда, Казахстан), **Н=3**

БУЛАТБАЕВА Кулжанат Нурымжановна, доктор педагогических наук, профессор, главный научный сотрудник Национальной академии образования имени Ы. Алтынсарина (Нур-Султан, Казахстан), **Н = 3**

РЫЖАКОВ Михаил Викторович, доктор педагогических наук, профессор, академик Российской академии образования, главный редактор журнала «Стандарты и мониторинг в образовании» (Москва, Россия), **Н=2**

ЕСИМЖАНОВА Сайра Рафихевна, доктор экономических наук, профессор Университета международного бизнеса (Алматы, Казахстан), **Н = 3**

«Вестник Национальной академии наук Республики Казахстан».

ISSN 2518-1467 (Online),

ISSN 1991-3494 (Print).

Собственник: ООО «Национальная академия наук Республики Казахстан» (г. Алматы).
Свидетельство о постановке на учет периодического печатного издания в Комитете информации Министерства информации и коммуникаций и Республики Казахстан № **16895-Ж**, выданное 12.02.2018 г.

Тематическая направленность: *посвящен исследованиям в области социальных наук.*

Периодичность: 6 раз в год.

Тираж: 300 экземпляров.

Адрес редакции: 050010, г. Алматы, ул. Шевченко, 28, ком. 219, тел. 272-13-19

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en/>

© Национальная академия наук Республики Казахстан, 2022

Адрес типографии: ИП «Аруна», г. Алматы, ул. Муратбаева, 75.

EDITOR IN CHIEF:

TUIMEBAYEV Zhansait Kanseitovich, Doctor of Philology, Professor, Honorary Member of NAS RK, Rector of Al-Farabi Kazakh National University (Almaty, Kazakhstan).

DEPUTY CHIEF DIRECTOR:

BILYALOV Darkhan Nurlanovich, Ph.D, Honorary Member of NAS RK, Rector of Abai Kazakh National Pedagogical University (Almaty, Kazakhstan), **H = 2**

SCIENTIFIC SECRETARY:

ABYLKASYMOVA Alma Yessimbekovna, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Executive Secretary of NAS RK, President of the International Academy of Innovative Technology of Abai Kazakh National Pedagogical University (Almaty, Kazakhstan), **H = 2**

EDITORIAL BOARD:

SATYBALDIN Azimkhan Abilkairovich, Doctor of Economics, Professor, Academician of NAS RK, Director of the Institute of Economics (Almaty, Kazakhstan), **H = 5**

SAPARBAYEV Abdizhapar Dzhumanovich, Doctor of Economics, Professor, Honorary Member of NAS RK, President of the International Academy of Innovative Technology (Almaty, Kazakhstan) **H = 4**

LUKYANENKO Irina Grigor'evna, Doctor of Economics, Professor, Head of the Department of the National University "Kyiv-Mohyla Academy" (Kiev, Ukraine) **H = 2**

SHISHOV Sergey Evgen'evich, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Head of the Department of Pedagogy and Psychology of Professional Education of the Moscow State University of Technology and Management named after K. Razumovsky (Moscow, Russia), **H = 4**

SEMBIEVA Lyazzat Maktybekova, Doctor of Economic Science, Professor of the L.N. Gumilyov Eurasian National University (Nur-Sultan, Kazakhstan), **H = 3**

ABILDINA Saltanat Kuatovna, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Head of the Department of Pedagogy of Buketov Karaganda University (Karaganda, Kazakhstan), **H = 3**

BULATBAYEVA Kulzhanat Nurymzhanova, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Chief Researcher of the National Academy of Education named after Y. Altynsarin (Nur-Sultan, Kazakhstan), **H = 2**

RYZHAKOV Mikhail Viktorovich, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, academician of the Russian Academy of Education, Editor-in-chief of the journal «Standards and monitoring in education» (Moscow, Russia), **H = 2**

YESSIMZHANOVA Saira Rafikhevna, Doctor of Economics, Professor at the University of International Business (Almaty, Kazakhstan), **H = 3**.

Bulletin of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan.

ISSN 2518-1467 (Online),

ISSN 1991-3494 (Print).

Owner: RPA «National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan» (Almaty). The certificate of registration of a periodical printed publication in the Committee of information of the Ministry of Information and Communications

of the Republic of Kazakhstan **No. 16895-Ж**, issued on 12.02.2018.

Thematic focus: *it is dedicated to research in the field of social sciences.*

Periodicity: 6 times a year.

Circulation: 300 copies.

Editorial address: 28, Shevchenko str., of. 220, Almaty, 050010, tel. 272-13-19

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en/>

© National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan, 2022

Address of printing house: ST «Aruna», 75, Muratbayev str, Almaty.

BULLETIN OF NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES
OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

ISSN 1991-3494

Volume 3, Number 397 (2022), 56-68

<https://doi.org/10.32014/2022.2518-1467.301>

УДК 004.4; 004.5; 001.1

І.Н. Ерсари^{1*}, Э.А. Бакирова²

¹Сулейман Демирель университеті, Алматы, Қазақстан;

²Қазақ ұлттық қыздар педагогикалық университеті, Алматы, Қазақстан.

E-mail: yersariinkar@gmail.com

ЦИФРЛЫҚ БІЛІМ БЕРУ РЕСУРСТАРЫН ОҚЫТУ КЕЗІНДЕ ҚОЛДАНУ МҮМКІНДІКТЕРІ

Аннотация. Мақалада цифрлық білім беру ресурстарын білім беруде қолдану тәсілдері сипатталған. Ақпараттық технологиялардың дамуына байланысты, адамзат өмірінің барлық салалары цифрландырумен өзара байланысты болды. Бүгінде ғылыми мақалаларда, бұқаралық ақпарат құралдарында «цифрлық технологиялар» деген сөз тіркесі жиі кездеседі. «Цифрлық» термині – латынның Digitus сөзінен шыққан, ол «саусақ» дегенді білдіреді. «Саусақ» санау құралдарының ең алғашқы түрлерінің бірі болып табылады және осыдан сандық жүйелерді көрсету үшін дискретті мәндер аймағы пайда болады. Ақпаратты сақтау, алмасу немесе сандық түрде жіберу кезінде ол ең қарапайым машиналық деңгейдегі «нөл және бір» сияқты сандарға айналады. Сандық технологияларды білім беруде қолдану идеясы ақпараттық технологиялардың дамуы басталғаннан кейін бірден пайда болды. Бұл кезеңде цифрлық технологияларды қолдануды теориялық және практикалық міндеттермен қатар оқу-әдістемелік құжаттамамен байланыстырудың маңызы зор.

Мақалада цифрлық білім беру ресурстарының оқу процесіне енгізу кезіндегі мүмкіндіктері, сонымен қатар туындауы мүмкін мәселелерге шешім кеңестері сипатталған.

Түйін сөздер: цифрлық технологиялар, ақпараттық технологиялар, білім беру, digitus, дискретті мәндер

И.Н. Ерсари^{1*}, Э.А. Бакирова²

¹Университет имени Сулеймана Демиреля, Алматы, Казахстан;

²Казахский национальный женский педагогический университет,
Алматы, Казахстан;

E-mail: yersariinkar@gmail.com

ВОЗМОЖНОСТИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ЦИФРОВЫХ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ РЕСУРСОВ В ОБУЧЕНИИ

Аннотация. В статье приведены пути использования цифровых образовательных ресурсов в преподавании. С развитием информационных технологий, абсолютно все сферы жизни человека стали взаимосвязаны с цифровизацией. На сегодняшний день в научных статьях, в средствах массовой информации довольно часто встречается словосочетание “цифровые технологии”. Термин “цифровой” происходит от латинского слова *Digitus*, что означает «палец». «Палец» относится к одному из старейших инструментов для счета и на основе этого появляется дискретная область значения для отображения цифровых систем. Когда информация сохраняется, передается или пересылается в цифровом формате, она преобразуется в числа на самом базовом машинном уровне как «нули и единицы». Идея использования цифровых технологий в образовании появилась сразу же после начала развития информационных технологий. На данном этапе является важным связать использование цифровых технологий с учебно - методической документацией, а также с теоретическими и практическими заданиями.

В статье описаны основные возможности внедрения цифровых образовательных ресурсов в образовательный процесс, а также даны советы по решению проблем, которые могут возникнуть при их использовании.

Ключевые слова: цифровые технологии, информационные технологии, обучение, *digitus*, дискретные значения

I.N. Yersari^{1*}, E.A. Bakirova²

¹Suleyman Demirel University, Almaty, Kazakhstan;

²Kazakh National Women's Teacher Training University,
Almaty, Kazakhstan;

E-mail: yersariinkar@gmail.com

POSSIBILITY OF USING DIGITAL EDUCATIONAL RESOURCES IN THE TEACHING

Abstract. The article describes the ways of using digital educational resources in teaching. From the start of development of information technology, absolutely all spheres of human life have become interconnected with digitalization. Today, in scientific articles, in the mass media, the phrase «digital technologies» is quite often encountered. The term «digital» - comes from the Latin word *Digitus*, which means «finger». The “finger” refers to one of the oldest counting instruments and from this a discrete value area appears for displaying digital systems. When information is stored, transmitted, or sent digitally, it is converted to numbers – at the most basic machine level, as «zeros and ones.» The idea of using digital technologies in education appeared immediately after the development of information technologies began. At this stage, it is important to link the use of digital technologies with educational and methodological documentation, as well as with theoretical and practical tasks.

The article describes the main possibilities of digital educational resources into the educational process, and also gives tips on solving problems that may arise when using them.

Key words: digital technologies, information technologies, education, *digitus*, discrete value.

Кіріспе. “Цифрлық технологиялар” термині бүгінгі таңда кеңінен қолданысқа ене отырып, танымалдығы артуда. Осыған бірден бір себеп оның “ақпарат” және “желілік” терминдерінің орнына қолданылуы (Красильникова, 2016). Кейбір зерттеушілердің пайымдауынша, технологиялық жаңалықтарды ендіру жыл сайын оңай және тез деңгейде іске асырыла түспек. Мысалға ХХ ғасырдағы электр энергиясының табылған уақытынан бастап, таралу уақытына келсек, бұл процеске 30 жылдан астам уақыт кеткен екен. Алайда планшетті компьютерлердің пайда болған уақытынан біздің күнделікті өмірімізге енуі үшін 3-5 жылдай уақыт кетті. Gartner - әлемдегі жетекші ғылыми-зерттеу

компаниясының жүргізген сауалнамасы бойынша “Өзіңізбен бірге ең қажетті үш заттың (олар: үйіңіздің кілті, ақша, ұялы телефон) қайсысын алатын едіңіз?” деген сұраққа осы сауалнамаға қатысқандардың жартысынан көбі электрондық гаджетті таңдаған екен. Алайда, осы сауалнаманы бұрын жүргізсе, сауалнама қатысушыларынан алғашқы екі жауапты таңдау ықтималдығы жоғары болар еді деген тұжырымға келген (Чеботарев, 2015). Қазіргі уақыттың өзінде интернет банкингтің дамуы, күнделікті тұрмысқа қажетті азық-түлік пен киім-кешекті цифрлы технологиялар көмегімен алу мүмкіндігі адамдарды небәрі бір ғана гаджетке тәуелді етеді. Технологиялардың дамуы аталған мүмкіндіктермен ғана шектелмей, алыс материктердегі адамдарды еркін қарым-қатынас құруға алып келді. Адам өміріндегі көптеген процесстердің жеңілдей түсуіне, уақытты үнемдеуге, сонымен қатар, көптеген жаңа мүмкіндіктерге жол ашты.

Бүгінгі таңдағы әлемдік деңгейде болып жатқан пандемия осы ресурстардың кеңінен қолданылуына бір мезгілде әлемнің түкпір түкпірінде отырған адамдарды видео, аудио конференциялар арқылы ақпарат алмасуға, білім алуға итермеледі. Алайда, осы типтегі байланыс нақты уақыт ішінде ақпарат алмасудағы жылдамдық пен жиіліктің әлеуметтік құндылықтарына жаңа қиындықтар тудырды. Технологияның дамуына байланысты заңдар, саясат, жеке дағдылар мен көзқарастар олардың қалаған аспектілерін алға жылжыту және олардың жағымсыз жақтарын азайту үшін дамытылуы немесе қайта жасалуы қажет. Осы тұрғыдан білім беру саласында туындаған қиындықтарды шешу үшін ақпараттық технология құралдарын қолдану алға қойылып отырған басты мәселелердің бірі болып табылады.

ҚР үкіметінің 2017 жылғы 12 желтоқсандағы бекітілген “Цифрлық Қазақстан” бағдарламасында еңбек нарығында қамтылған мамандықтар құрамына қойылатын өндірістік талаптардың қолданыстағы жүйесінен айтарлықтай озу мәселесі жайында айтылған. Мұндай жағдай еңбек нарығы мен білім беру жүйесі арасында жедел байланыстың болмауы, бір мезгілде талап етілмеген кадрларды даярлауға және «өлмелі» мамандықтар бойынша кадрлардың босауына әкелуі мүмкін. Білім берудің барлық деңгейінің мазмұнын барлық мамандардың цифрлық дағдыларын дамыту арқылы толығымен қайта қарау қажет. Бағдарлама негізінде орта, техникалық және кәсіптік, жоғары білім беруде цифрлық сауаттылықты арттыру мақсаты қойылған. Бұл мақсат бойынша білім беру пәннің мазмұны мен формулаларын жаттап алуға емес, ең алдымен ақпаратты талдау дағдылары мен креативті ойлаудың дамуына екіпін қойып, цифрлық экономиканың қажеттіліктеріне жауап

беретін болады («Цифрлық Қазақстан» мемлекеттік бағдарламасы, 2017). Заңнамада қарастырылған цифрландыру тек білім беру саласын ғана емес, сонымен қатар, адам өмірінің барлық саласын қамтиды. Бұл дегеніміз, мектеп оқушысы болсын, студент немесе ересек адам болсын, барлығы біріңғай цифрлық сауатты болуын талап етеді.

Зерттеу материалдары мен әдістері. Ғылыми әдебиеттерде “цифрлық білім беру ресурстары” термині жан-жақты қарастырылады, тәсілдердің алуан түрлілігі, терминологияның түсініксіздігімен және әртүрлі пікірлерімен сипатталады. Соның ішінде В.А. Красильникованың пайымдауынша, “электрондық ресурс” білім беру және педагогикалық программалық құралдар арқылы немесе ақпараттық коммуникациялық технологиялар және компьютерлік оқыту құралдары арқылы анықталады. “Білім беру ресурсы - білім беру функциясын жүзеге асыратын және студенттер мен оқытушылар пайдаланатын білім беру ортасының компоненті” - дейді В.А. Красильникова өз жұмысында (Красильникова, 2006).

Цифрлық білім беру ресурстарының (ЦББР) құрылымы цифрлық, электрондық, компьютерлік формадағы сандық медиа құрылғыларында орналасқан білім беру деректерін қамтиды. ЦББР-дың басты мақсаты білім беру саласында білім сапасын арттыра отырып, белгілі бір нәтижеге қол жеткізу. ЦББР құрамына білім беру процесінің көрнекілігі мен сапасын арттыруға қажетті аудио, видео, фото материалдар, статикалық және динамикалық модельдер, диалогтық модельдеу мен виртуалды шындық объектілері, тексттік файлдар және басқа да құралдарды жатқызуға болады (1 сурет).

Сурет 1. Цифрлық білім беру ресурстары құрамы

Білім беру үдерісінде қолданылатын ЦББР-ды үш топқа бөлуге болады:

1. “Цифрлық мазмұн модулінің” мақсаты оқу бағдарламасындағы бір тақырыптың белгілі бір бөлігін зерттеуге бағытталған;

2. “Инновациялық оқу-әдістемелік кешендер” бұл оқу бағдарламасының барлық тақырыптары бойынша материалдарды қамтитын электронды компоненттен алынған кешендер;

3. “Күрделі құрылымның ақпарат көздері” бұл тақырыптың белгілі бір бөлігіне қатысты әр түрлі мақсаттағы ақпараттық объектілерді қосу (Поначугин, Лапыгин, 2019).

ЦББР-ды оқыту кезінде қолданудың негізгі мақсаты белгілі бір пәннің оқыту тәсілін толықтай өзгерту емес, тек сол дәстүрлі тәсілдерге көмекші құрал ретінде қарастылуы қажет. Цифрлық ресурстарды қолдану жиілігі мен формасы оқытылатын пәнге байланысты жеке анықталуы керек. Әдетте ЦББР келесі түрде жіктеледі (2 сурет):

Сурет 2. Цифрлық білім беру ресурстарының жалпы жіктелуі

ЦББР-ді мақсаты бойынша келесідей жіктеуге болады (3 сурет):

Сурет 3. Цифрлық білім беру ресурстарының мақсаты бойынша жіктелуі

Талқылау. Оқу процесінде цифрлық білім беру ресурстарын ендіру кезіндегі басты міндетінің бірі әрбір студенттің жеке дағдылары мен білім деңгейі, ақпаратты қабылдау жылдамдығына байланысты студенттің өзіндік жұмысын жасауға қажетті материалға кез келген уақытта қол жеткізе алуы болып табылады (2015). Ақпарат көзі ретінде берілген ресурстар білім беру үдерісінде әрбір студентке жеке тәсілді қарастыруға жол аша отырып, оқытушының жұмысын әлдеқайда жеңілдетеді. Студенттерге цифрлық ресурстардың оң әсерін қарастырсақ:

Цифрлық технология есебінен оқыту оқушыларды білімдірек етеді. Оқыту құралдары мен технологиялары студенттерге өзін-өзі оқудың тиімді дағдыларын қалыптастыруға мүмкіндік береді. Олар онлайн-ресурстарды зерттеу, табу және пайдалану үшін не қажет екенін анықтай алады, өзекті мәселе бойынша ақпаратты қолдана алады, тіпті алған кері байланысын да бағалай алады. Бұл олардың тиімділігі мен өнімділігін арттырады. Цифрлық оқыту құралдары мен технологиялары студенттерді қызықтырып қана қоймай, сонымен қатар аналитикалық ойлауды дамытуға негіз болатын - сыни тұрғыдан ойлау қабілеттерін дамытады. Ашық сұрақтармен жұмыс істеу барысында оқулықты уақытша жаттаудан гөрі, фантазия және логикаға арқа сүйеу арқылы зерттеу балаларға шешім қабылдау арқылы жауап табуға үйретеді.

Цифрлық оқыту студенттердің ынтасы мен жауапкершілігін арттырады. Цифрлық оқыту құралдары мен технологияларын пайдаланатын студенттер өздерінің білім қорын кеңейтуге қызығушылықтары артады. Олар өздерін белсенді оқитынын түсінбеуі мүмкін, себебі бірлесіп оқу, командалық жұмыс, проблемаларды шешу, кері оқыту, тұжырымдамалар жасау, карталар көмегімен, ойын элементтерін қолдану, қойылымдар ұйымдастыру, рөлдік ойын және әңгімелеу сияқты қызықты әдістер арқылы білім алу жүзеге асырылады. Цифрлық оқыту үлкен ақпарат көлемі ұсынылған оқулықтарға немесе бір жақты дәрістерге қарағанда әлдеқайда интерактивті және есте қалатын болғандықтан, дәстүрлі оқыту әдістеріне қарағанда жақсы астар яғни, жақсы көңіл-күй және пәнге деген перспективалы көзқарасты қамтамасыз етеді. Бұл олардың оқу барысында алған ақпараттың есте сақтау деңгейі мен тестілеу нәтижелерінен көрінеді. Сонымен қатар, студенттер өздерінің үлгерімдерін бақылай алатын болса, бұл мотивация мен білімгердің өз алдына есеп беруді жақсартта алады.

Цифрлық оқыту құралдары мен технологиялары жылдам ақпарат алмасу аясын кеңейтеді. Цифрлық технология құралдары арқылы оқыту студенттерге көбірек ақпарат алуға мүмкіндік беріп қана

қоймай, сонымен қатар бұл ақпараттың жеке қажеттіліктеріне сай реттеліп, бейімделуін қамтамасыз етеді. Әр оқушыға олардың оңтайлы қарқынымен және жолымен білім алуға көмектесу қабілеті - цифрлық оқытудың маңызды артықшылығы.

Оқушылардың цифрлық оқыту құралдары мен технологияларын меңгеруі есебінен жұмыспен қамту мүмкіндіктерінің артуы. Проблемалық оқыту арқылы цифрлық білім берудің жауаптарын алу мақсатында сындарлы, бірлескен және студенттердің назарын нақты оқу тәсілдеріне назар аударта отырып оқыту әдістеріне баса назар аударады.

Студенттер тарапынан алатын оң әсерімен қоса, оқытушының дәстүрлі сабақ форматындағы кейбір іс-әрекеттері ЦББР арқылы автоматтандырылады (кесте 1).

Кесте 1. – Цифрлық білім беру ресурстары жиынтығының міндеттері (Ахматова, 2018)

Оқытушыға сабаққа дайындалуға көмек ретінде	Студентке үй тапсырмасын дайындауда көмек ретінде
жекелеген цифрлық объектілер көмегімен сабақты жоспарлау және моделін құру;	материалды ұсынудың жаңа формасы есебінен оқушылардың пәнге деген қызығушылығының артуы;
тақырып туралы білімді тереңдету мақсатында қосымша және анықтамалық ақпараттың көп мөлшері;	кез-келген ыңғайлы уақытта студенттердің өзінің жетістіктерін бақылай алуы;
ЦББР жиынтығынан ақпаратты тиімді іздеу;	энциклопедиялық сипаттағы қосымша ақпаратты жылдам алу мүмкіндігі;
бақылау және өзіндік жұмыстарды дайындау (мүмкін нұсқалар бойынша);	баяндамалар, рефераттар, презентациялар және т.с.с дайындауға арналған объектілердің үлкен мәліметтер базасы;
шығармашылық тапсырмаларды дайындау;	оқушының пәнді өзіне ыңғайлы қарқынмен және қабылдаудың жеке ерекшеліктеріне байланысты материалды игеруді ұйымдастыруда көмектесу;
интернет немесе портативті жад арқылы басқа мұғалімдермен қызмет нәтижелерімен алмасу.	виртуалды ортада студенттердің шығармашылық әлеуетін дамыту;

Цифрлық білім беру ресурстарын білім беру процесіне ендіру біршама әрекеттерден құралады:

- дербес компьютерлердің қолданыстағы бағдарламалық және аппараттық мүмкіндіктерін анықтау;

- оқытушылар мен студенттердің ақпараттық коммуникациялық технологияларды меңгеру деңгейі;

- оқытушылардың өз пәніне жаңа мүмкіндіктерді енгізуге деген көз-қарасы мен ынтасы;

- мазмұны мен құрылымы тұрғысынан талданатын нақты оқу пәндерін таңдау;

- пәннің ақпараттық компоненті күрделілік деңгейіне байланысты бөлімдерге бөлінеді, олар үшін ЦББР-дың көмегімен өткізілетін сабақ формасын анықтау;

- ЦББР-дың оң және теріс жақтарын анықтау (Bormida, Ponta, and Donzellini, 1997);

- ЦББР-ды қолдану барысында байқалған тиімді өзгерістерге психологиялық-педагогикалық талдау жасау;

- тиімді өзгерістерді дамытудың әдістемелік және дидактикалық принциптерін ескере отырып, олардың оқу үдерісін жеделдетудің негізгі аспектілеріне әсерін бағалау;

- ЦББР-ды қолдану барысында студенттер мен оқытушыларда туындауы мүмкін кемшіліктер мен қиындықтарды анықтау;

- ЦББР-ды білім беру процесіне енгізу арқылы бақылау топтарымен жұмыс жасай отырып тестілеу (Karolcík, Cipková, Hrušecký and Veselský, 2015).

Соңғы кезеңдегі процесс орындалған соң ғана тестілеу нәтижесі бойынша ақпарат жиналып, білім беру процесін жетілдіру мақсатында ЦББР-дың тигізген әсеріне талдау жүргізіледі. Талдау негізінде ЦББР-дың білім беру процесіне тигізген оң әсері едәуір көп болған жағдайда оны оқу бағыты бойынша жіктеу қарастырылады. Сонымен қатар, цифрлық ресурстарды сауатты қолдану үшін пайдаланушыға арналған әдістемелік нұсқаулық әзірленеді. Алайда, сәйкес нұсқаулықпен жұмыс жасау үшін, оқытушының кәсіби дайындығы осындай іс-әрекеттерді жүзеге асырудың белгілі бір талаптарына сәйкес келген жағдайда ғана қажетті педагогикалық нәтиже береді.

ЦББР-ды оқыту процесінде қолдану екі жолмен жүзеге асырылады:

1. Дайын цифрлық технология құралдары арқылы оқыту материалдарын жүктеу есебінен. Бұл жағдайда пән бойынша тексттік файлдар, аудиоматериалдар, бейнематериалдар, графикалық файлдар алдын ала қажетті платформа форматында дайындалуы тиіс.

2. Екінші бағыт мамандандырылған бағдарламалық жасақтама құралдарын қолдана отырып, цифрлық білім беру ресурстарын әзірлеуді көздейді.

Нәтижелер. Мақалада келтірілген дидактикалық шарттарды қорыта келе, біз ЦББР-дың мазмұнын келесі негізгі талаптар арқылы тұжырымдай аламыз:

- цифрлық білім беру ресурстарына орналастырылған оқу құралдары оқыту субъектісінің ақыл-ой әрекеттері мен әрекеттер иерархиясын ескере отырып жасалуы керек;

- оқу материалын құрылымдау және оны электронды білім беру қосымшаларына ұсыну білімнің жүйелілігі мен олардың ұсынылу дәйектілігі талаптарына қайшы келмеуі керек (Лапинский, 2009);

- электрондық білім беру құралдары оқу процесіне толықтай сәйкес келуі керек, сонымен қатар осы процеске қатысушылардың ұжымдық және дербес қызметі құралы ретінде қолдануға жарамды болуы керек;

- бағдарламалық жасақтама тиісті әдістемелік қолдауымен бірге жүруі керек (Мартынова, 2019).

ЦББР-ды оқу процесіне енгізу кезінде екі басты қарама-қайшылық туындайды. Оның оқу процесіне көмектеседі ме, әлде керісінше кері әсерін тигізуі мүмкін бе деген сұрақтың пайда болуы осы қарама-қайшылықтың бірден бір сипаты. Бірінші мәселе, ол дәстүрлі сабақ форматын компьютерлік технология көздерімен байланыстыру және осы негізде біртұтас тиімді дидактикалық жүйені құру. Бұл дегеніміз оқытушы жұмысының қиындауына да әкеліп соғуы мүмкін, себебі, технологиялардың күн сайын жаңарып отыруы, жаңа технологиялық тенденциялардан кешігіп қалмауды талап етеді. Осыған орай, оқытушы өзінің арнайы шеберлігін жетілдіруді, педагогикалық жұмыс әдістерін дамытуды және оқытудың арнайы әдістерін құруды талап етеді. Сонымен қатар, цифрлық білім беру ресурстарын құру кезінде және оларды қолдану барысында сапаға қойылатын талаптарды ескерген жөн (Шамсувалеева, Кашапов, 2012).

Екінші мәселе “адам-машина қарым-қатынасы” жүйесіндегі диалогтың дидактикалық ерекшеліктерін, оқытушының ақпараттық технологияларды пайдалануға дайындығын қалыптастырудың дидактикалық негіздерін де ескеру қажет. Ал бұл мәселені әр пайдаланушының, яғни оқытушының, мақсатына қарай ЦББР-ді қалай қолданатынына тікелей байланысты. Оқытушының ақпараттық технологияларды меңгеру деңгейі нашар болған жағдайда, ЦББР-дың оқу үдерісіне тигізер кері әсері пайдалы жағынан асып түсуі мүмкін, алайда дұрыс қолданыс тапқан ақпараттық құрал оқуға пайдалылығынан бөлек, әкелер жеңілдігі де көп болады.

Оқу процесін жеңілдету және пайдасын арттыру мақсатында студенттер мен оқытушылардың қолдануы тиіс бірнеше факторлар:

Қатаң тәртіп: студенттерге тапсырмаларды орындау барысында алға қойылған мақсаттан шегінбей, соңғы нәтижеге белгіленген уақыт ішінде жету.

Пәннің өзектілігі: цифрлық білім беру ресурстарын қолдана отырып сабақ өту үшін, оқытушы студенттерді қызықтыру мақсатында аса көп технологияларды қолдануы арқылы пәннің мазмұнының игерілмей қалуына жол бермеу.

Көшіруге жол бермеу: сабақ үстінде компьютермен білім алу барысында студенттер арасында көшіруге деген құмарлықтың пайда болуына жол бермеу.

Зейін: оқытушылар мен студенттер цифрлық технологияларды қолданудың (мүмкін жазылмаған) ережелерін білуі керек.

Дайындық: материалдар немесе цифрлық құралдар білім беру процесіне кедергі келтіретін қиындықтардың алдын алу үшін дұрыс дайындалуы қажет (Minasyan, 2017).

Қорытынды. Қорытындылай келе, қазіргі уақытта ақпараттық технологиялардың қарыштап дамуы орта және жоғары білім беру, сонымен қатар осы бағыт бойынша ғылыми зерттеулер жүргізу салаларының алдына заман талабына сай жаңа міндеттер қояда. ҚР Білім және ғылым Министрлігі «Цифрлық Қазақстан» мемлекеттік бағдарламасының негізінде “Орта, техникалық, кәсіби, жоғары білім беруде цифрлық сауаттылықты арттыру”, сондай-ақ “Халықтың цифрлық сауаттылығын арттыру (даярлау, қайта даярлау)” мәселелері көтеріп, енгізуді ұсынған («Цифрлық Қазақстан» мемлекеттік бағдарламасы, 2017). Бүгінгі таңда әлемде болып жатқан жағдай осы бағдарлама негізіндегі алға қойылған міндеттердің бірі білім беруді цифрлық форматқа тасымалдау мәселесін түбегейлі зерттеуді алдыңғы кезекке шығарып отыр. Цифрлық білім беру ресурстарын оқу процесіне енгізу үшін қандай басты мәселелерді назарда ұстауымыз қажет? Мақалада қарастырғандай, ең алдымен, ол:

- білім беруде ЦББР-ды енгізу арқылы қандай білім нәтижелеріне қол жеткізе аламыз;

- көздеген білім нәтижелеріне қол жеткізу үшін қандай оқыту технологияларын пайдалана аламыз;

- білім нәтижесіне қол жеткізу мен цифрлық білім беру ресурстарын қолдану кезінде оқытушылар мен студенттердің цифрлық сауатты болуын назарда ұстаймыз.

Information about authors:

Yersari Inqar Nurkhatkyzy – lecturer, Suleyman Demirel University, yersariinkar@gmail.com, 0000-0002-9684-1650;

Bakirova Elmira Ainabekovna – cand. Sci. (Physics and Mathematics), acting professor of the Kazakh National Women’s Teacher Training University, bakirova1974@mail.ru, 0000-0002-3820-53737.

ӘДЕБИЕТТЕР:

Word Sense Dictionary URL: <https://www.wordsense.eu/digitus/> (дата обращения: 20.12.2020).

Красильникова В.А. Информационные и коммуникационные технологии в образовании: учебное пособие. Оренбург, 2006. 231 с.

Чеботарев А. Цифровые технологии настоящего и будущего // Авиапонорама. 2018. №4 (130).

Сандық білім беру ресурстарын оқу үдерісінде қолдану бойынша әдістемелік ұсынымдар, –Астана: Ы. Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы, 2015. – 5-24 б.

Ахматова С.С. Использование информационных технологий при обучении в педагогическом вузе // Современные проблемы науки и образования. 2018. №3.

Karolcík Š., Cípková E., Hrušecký R. and Veselský M., 2015. The comprehensive evaluation of electronic learning tools and educational software (CEELTES). *Informatics in Education*, 14(2), pp. 243-264.

Bormida G.D., Ponta D. and Donzellini G., 1997. Methodologies and tools for learning digital electronics. *IEEE Transactions on Education*, 40(4), pp.4-pp.

«Цифрлық Қазақстан» мемлекеттік бағдарламасы. – Астана, 2017 жыл.

Minasyan E.T., 2017. Digital Tools Implemented in the Learning Process: more of a help or hindrance? *Гуманитарное образование в экономическом вузе. Volume 2.* pp. 253-258.

Поначугин А.В. and Лапыгин Ю.Н., 2019. Цифровые образовательные ресурсы вуза: проектирование, анализ и экспертиза. *Вестник Мининского университета*, 7(2 (27)).

Лапинский В.В., 2009. Педагогические требования к цифровым образовательным ресурсам. In *Современные достижения в науке и образовании: сб. трудов III Междунар. науч. конф* (pp. 16-23).

Мартынова Е.В., 2019. Дидактические возможности цифровых образовательных ресурсов. *Наука и общество*, (1), pp.75-79.

Шамсувалеева Э.Ш. and Кашапов Р.И., 2012. Дидактические проблемы учебных занятий с использованием электронных образовательных ресурсов. *Вестник Российского университета дружбы народов. Серия: Информатизация образования*, (4).

REFERENCES:

Word Sense|Dictionary URL: <https://www.wordsense.eu/digitus/> (date accessed: 20.12.2020).

Krasilnikova V.A. Information and communication technologies in education: textbook. Orenburg, 2006.231 p.

Chebotarev A. Digital technologies of the present and the future // *Aviaponorama*. 2018. No4 (130).

Guidelines for the use of digital educational resources in the educational process, - Astana: Y. National Academy of Education named after Altynsarin, 2015. - pp. 5-24.

S.S. Akhmatova The use of information technologies in teaching at a pedagogical university // *Modern problems of science and education*. 2018. No. 3.

Karolcík Š., Cípková E., Hrušecký R. and Veselský M., 2015. The comprehensive evaluation of electronic learning tools and educational software (CEELTES). *Informatics in Education*, 14(2), pp. 243-264.

Bormida G.D., Ponta D. and Donzellini G., 1997. Methodologies and tools for learning digital electronics. *IEEE Transactions on Education*, 40(4), p.4.

State program «Digital Kazakhstan». - Astana, 2017.

Minasyan E.T., 2017. Digital Tools Implemented in the Learning Process: more of a help or hindrance? *Liberal education at an economic university. Volume 2*.pp. 253-258.

Ponachugin A.V. and Lapygin Yu.N., 2019. Digital educational resources of the university: design, analysis and expertise. *Bulletin of Minin University*, 7 (2 (27)).

Lapinsky V.V., 2009. Pedagogical requirements for digital educational resources. In *Modern achievements in science and education: Sat. Proceedings of the III Intern. scientific. conf* (pp. 16-23).

Martynova E.V., 2019. Didactic possibilities of digital educational resources. *Science and Society*, (1), pp. 75-79.

Shamsuvaleeva E.Sh. and Kashapov RI, 2012. Didactic problems of training sessions using electronic educational resources. *Bulletin of the Peoples' Friendship University of Russia. Series: Informatization of education*, (4).

ПАМЯТИ

доктора юридических наук, профессора, академика НАН РК

БАЙМАХАНОВА МУРАТА ТАДЖИ-МУРАТОВИЧА

01.11.1933 – 04.06.2022 гг.

4 июня 2022 года ушел из жизни крупный казахстанский ученый, доктор юридических наук, профессор, академик НАН РК Баймаханов Мурат Таджи-Муратович.

Мурат Таджи-Муратович родился 1 ноября 1933 года в г. Алматы. После окончания школы поступил на юридический факультет Московского государственного университета им. М. В. Ломоносова, который с отличием окончил в 1957 году. В 1973 году защитил диссертацию на тему «Противоречия в развитии правовой надстройки социалистического общества и пути их разрешения».

Мурат Таджи-Муратович работал в Министерстве юстиции Казахстана, а после окончания аспирантуры полностью посвятил свою жизнь науке, пройдя путь от научного сотрудника, научного секретаря, заведу-

ющего отделом, заместителя директора до директора одного из ведущих научных организаций Казахстана – Института философии и права.

Основные направления научных исследований ученого были вопросы конституционного права, теории государства и права, политологии.

Учитывая его глубокие знания в области государственного права, большой опыт, он был назначен председателем Конституционного Суда Республики Казахстан, проработав на этой должности с 1992 по 1995 годы.

С 1995 года – проректор университета «Кайнар» и Высшей школы права «Әділет». Принимал участие в создании Конституции Казахстана и законопроекта об органах государственного управления.

В 1978-1993 годах выступал с докладом на международных конгрессах в США, Франции, Бразилии и других странах.

Мурат Таджи-Муратович внес большой вклад в развитие и становление юриспруденции независимого Казахстана. Ему принадлежат разработки общей теории и методологии права, теории государства, основ конституционного права (сочетание Конституции и текущего законодательства, влияние Основного закона на закрепление, защиты и обеспечения приоритетности прав и свобод человека и гражданина), концепции правового государства и гражданского общества.

Наиболее крупными научными достижениями ученого являются: комплексная разработка проблем противоречий в развитии правовой надстройки при социализме, а также исследование вопроса о становлении правового государства и конституционном процессе в Республики Казахстан.

Мурат Таджи-Муратович оставил бесценное научное наследие: он автор более 300 научных работ, в том числе монографий «Становление суверенитета Республики Казахстан»; Взаимодействие правового сознания с моралью и нравственностью в обществе переходного периода, которые служат неисчерпаемым источником знаний для студентов, магистрантов, преподавателей-юристов.

Вся жизнь Мурат Таджи-Муратович, его научно-педагогическая, организаторская и общественная деятельность служит прекрасным примером умелого сочетания теории и практики, глубоких научных изысканий с активным участием в решении как фундаментальных, так и практических задач.

За большие заслуги перед страной ему было присвоено звание Лауреата премии имени *Чокана Валиханова*, имеет медали и Почетные

грамоты РК, а в 2020 году Указом Президента РК награждён *орденом «Парасат»*.

Президиум НАН РК скорбит о невосполнимой утрате, выражает глубокое соболезнование родным и близким Мурата Таджи-Муратовича.

В нашей памяти Мурат Таджи-Муратович навсегда останется талантливым организатором науки, выдающимся ученым-юристом, безгранично преданным своей профессии и избранному пути, соратником, патриотом Казахстана, оставившим яркий и незабываемый след в истории отечественной науки!

Светлая память о Баймаханове Мурате Таджи-Муратовиче навсегда сохранится в наших сердцах!

Президиум НАН РК

МАЗМҰНЫ

ПЕДАГОГИКА

Г.У. Азимова, А.А. Сатбекова

ЗАМАНАУИ МОБИЛЬДІ ҚОСЫМШАЛАРДЫ ҚАЗАҚ ТІЛІН ОҚЫТУ
ӘДІСТЕМЕСІНДЕ ҚОЛДАНУДЫҢ ТИІМДІ ЖОЛДАРЫ.....5

Н. Арыстанбекұлы

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДА ДІНТАНУЛЫҚ САРАПТАМА
ЖҮРГІЗУДІҢ ТАҒЫЛЫМДЫҚ МӘН-МАҢЫЗЫ.....20

Н.А. Ахметова, Г.А. Кажигалиева, М.М. Шайжанова

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДА МЕКТЕПТЕ БІЛІМ БЕРУДІҢ
ЖАҒАРТЫЛҒАН МАЗМҰНЫ КОНТЕКСІНДЕ ОРЫС ТІЛІН
ИНТЕГРАТИВТІ ОҚЫТУ.....28

А.Е. Әбілқасымова, М.Р. Кушербаева, С. Тамаев, Д.А. Демисенова

СТУДЕНТТЕРДІҢ ӨЗІНДІК ЖҰМЫСЫН ФИЗИКА МЕН
МАТЕМАТИКАНЫҢ ПӘНАРАЛЫҚ БАЙЛАНЫСЫ НЕГІЗІНДЕ
ҰЙЫМДАСТЫРУ.....42

І.Н. Ерсари, Э.А. Бакирова

ЦИФРЛЫҚ БІЛІМ БЕРУ РЕСУРСТАРЫН ОҚЫТУ КЕЗІНДЕ ҚОЛДАНУ
МҮМКІНДІКТЕРІ.....56

Қ. Жаңабаев, А. Ш. Тұрғанбаева, Б. Б. Ешметова

XV-XVIII ҒАСЫРЛАРДАҒЫ ЖЫРАУЛАР ҚОЛДАНЫСЫНДАҒЫ ТҰРАҚТЫ
ТОПОНИМИКАЛЫҚ БІРЛІКТЕРІНІҢ СЕМАНТИКАСЫ-ПАТРИОТТЫҚ
ТӘРБИЕ ОБЪЕКТІСІ РЕТІНДЕ.....69

А.А. Куралбаева, Н. Әмірбек, Д.Е. Бауыржановна

БІРІНШІ СЫНЫП ОҚУШЫЛАРЫНА ОҚУ МЕН ЖАЗУДЫ ҮЙРЕТУ
ӘДІСТЕРІ.....83

Б.С. Қапалбек, Н.Н. Оразхан

ҰЛТ ҰСТАЗЫНЫҢ БАСТАУЫШ МЕКТЕПКЕ ҚАТЫСТЫ ҒЫЛЫМИ-
ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ҰСТАНЫМДАРЫ (Ахмет Байтұрсынұлының
150 жылдығына арналған).....99

Д.Е. Муратбекова, А.Ж. Сапарғалиева

БОЛАШАҚ МҰҒАЛІМДЕРДІ БАСТАУЫШ СЫНЫП ОҚУШЫЛАРЫНЫҢ
СӨЙЛЕУ ӘРЕКЕТІН ҚАЛЫПТАСТЫРУҒА ДАЙЫНДАУДЫҢ
ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ.....110

А.С. Орынбекова, Г.Ж. Меңлібекова
 БОЛАШАҚ ӘЛЕУМЕТТІК ПЕДАГОГТАРДЫҢ КӘСІБИ ІС-ӘРЕКЕТКЕ
 ДАЯРЛЫҒЫН ҚАЛЫПТАСТЫРУДЫ ЭКСПЕРИМЕНТТІК ЗЕРТТЕУ.....126

Э.Ә. Өтебаева, А.Ә. Солтанбекова, А.Б. Шормақова
 ҚАЗАҚ ҚЫЗЫНА ҚАТЫСТЫ ИДИОЭТНИКАЛЫҚ БІРЛІКТЕРДІҢ
 ӘДІСТЕМЕЛІК ЖӘНЕ ЭТНОТАНЫМДЫҚ НЕГІЗДЕРІ.....136

М.Е. Рахметов, А.К. Садвақасова
 ҚАШЫҚТАН ОҚЫТУ ПЛАТФОРМАЛАРЫН ҚҰРУ ЖӘНЕ ЖҮЗЕГЕ
 АСЫРУДЫҢ ПРАКТИКАЛЫҚ АЛҒЫШАРТТАРЫ.....149

А.Д. Сыздықбаева, У.М. Әбдіғапбарова
 ЖОҒАРЫ ОҚУ ОРНЫНАН КЕЙІНГІ БІЛІМ БЕРУ СУБЪЕКТИЛЕРІНІҢ
 АКАДЕМИЯЛЫҚ АЛАЯҚТЫҚТАРЫ: МӘНІ, ҚАЗІРГІ ЖАҒДАЙЫ.....161

Халел Агнур
 БОЛАШАҚ ДИПЛОМАТТАРДЫҢ ШЕТТІЛДІК МӘДЕНИЕТАРАЛЫҚ
 КОММУНИКАТИВТІК ДИСКУРСЫН ҚАЛЫПТАСТЫРУДА КӘСІБИ
 БАҒЫТТАЛҒАН ТІЛДІК КУРСЫҢ ТИІМДІЛІГІ.....179

М.Е. Ыбраим, С.Б. Тәліп, Л.К. Бактыбаева
 МЕКТЕПКЕ ДЕЙІНГІ БАЛАЛАРДАҒЫ «МЕКТЕП ЖЕТІЛУ»
 ПСИХО-ФИЗИОЛОГИЯЛЫҚ СИПАТТАРЫН ТАЛДАУ.....192

ЭКОНОМИКА

С.С. Аюбаева, Э. Жуперкене, Л.И. Кусаинова, А.С. Ибраева
 ХАЛЫҚТЫҢ СЕНІМІ – ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МЕМЛЕКЕТТІК
 АППАРАТЫНЫҢ БЕДЕЛ МЕНЕДЖМЕНТІ АСПЕКТИЛЕРІНІҢ БІРІ
 РЕТІНДЕ..... 204

**С.Х. Бейсембекова, М.Р. Сихымбаев, З.Қ. Қалиасқарова,
 Қ.Б. Жұманазаров, А.К. Алпысбаева**
 ҚАЗАҚСТАННЫҢ ЖЕР ҚОЙНАУЫН ПАЙДАЛАНУДАҒЫ
 ИННОВАЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТІ: МЕМЛЕКЕТТІК РЕТТЕУДІ ДАМУДЫҢ
 ТЕОРИЯЛЫҚ-ӘДІСНАМАЛЫҚ ТӘСІЛДЕРІ.....221

Ғ.М. Жұрынов, А.А. Муталиева, А.Е. Есболова, С. Дырка
 СҮТ ӨНІМДЕРІ ШАҒЫН КЕШЕНДЕРІНІҢ КООПЕРАЦИЯСЫ ЖӘНЕ
 ИННОВАЦИЯЛЫҚ ДАМУ ОРТАСЫНА ЫҚПАЛДАСУЫ.....237

**Б.Н. Исабеков, С.И. Игильманова, К.Е.Хасенова, Н.М. Анарбеков,
 А.К. Бакпаева, Б. Шошай**
 ҚАЗАҚСТАН АЙМАҚТАРЫНЫҢ ИННОВАЦИЯЛЫҚ ДАМУЫ:
 ПРОБЛЕМАЛАРЫ МЕН БОЛАШАҒЫ.....252

**А.С. Кадырова, Г.Т. Кунуркульжаева, Б.Ж. Болатова,
М. А. Тлеубергена, Н.Б. Султамуратова, М. Жанат**
ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ИННОВАЦИЯЛЫҚ ДАМУЫНЫҢ
ҚАЗІРГІ ЖАҒДАЙЫ ЖӘНЕ БОЛАШАҒЫ.....264

М.А. Қанабекова Л.Қ. Маткаримова, С.А. Файзуллина
ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ДАМУЫНЫҢ
ҚАЗІРГІ ЖАҒДАЙЫ.....280

**Г.Е. Керімбек, Б.К. Нурмағанбетова, З.О. Иманбаева, К.Б.Сатымбекова,
А.А. Нұрғалиева**
КӘСПОРЫННЫҢ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ЖАҒДАЙЫН ЖЕТІЛДІРУДІҢ
НЕГІЗГІ БАҒЫТТАРЫ.....292

А.Ж. Құрмантаева, Ж.А.Оспанбаев, С.Н.Абиева
ҚАЗАҚСТАН ЭКОНОМИКАСЫНДАҒЫ ҚҰРЫЛЫМДЫҚ ӨЗГЕРІСТЕРДІҢ
ҚАЗІРГІ ЖАҒДАЙЫ.....305

Г. Лухманова, Г. Сейтова, Н. Сартанова, Г. Абаева
ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ АУЫЛШАРУАШЫЛЫҒЫНДАҒЫ
ҚАРЖЫЛЫҚ ҚАТЫНАСТАР.....317

**А.А. Ниязбаева, Д.А. Амержанова, Б. Куантқан, А.Ж. Ибрашева,
Р.Б. Сартова, М.К. Каримбергенова**
ЭКОНОМИКАНЫҢ ИННОВАЦИЯЛЫҚ СЕКТОРЛАРЫНА
ИНВЕСТИЦИЯЛАРДЫҢ КОНЦЕПТУАЛДЫҚ АСПЕКТИЛЕРІ.....327

Н.Н. Нұрмұхаметов, Ж.С. Булхайрова, Э. В.Белоусова, Ш. Косымбаева
ҚАЗАҚСТАННЫҢ ТҰРҒЫНҮЙ САЯСАТЫН ДАМУ: ҚАЗІРГІ
ЖАҒДАЙЫ ЖӘНЕ ДАМУ ПРОБЛЕМАЛАРЫ.....339

А.Б. Пиязбаева
ЭКОНОМИКАЛЫҚ САНА МЕН ЭКОНОМИКАЛЫҚ ОЙЛАУ:
ӨЗАРА БАЙЛАНЫС ДИАЛЕКТИКАСЫ.....360

Л.С. Спанкулова, З.К. Чуланова, Е. Нұрұлы, Ж.С. Исаева
ДӘРІЛІК САҚТАНДЫРУДЫ ЕНГІЗУДІ БАҒАЛАУДЫҢ ӨДІСТЕМЕЛІК
ТӘСІЛДЕРІ.....379

ҒАЛЫМДЫ ЕСКЕ АЛУ

Заң ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі Баймаханов
Мұрат Тәжі-Мұратұлын еске алу.....397

СОДЕРЖАНИЕ

ПЕДАГОГИКА

Г.У. Азимова, А.А. Сатбекова

ЭФФЕКТИВНЫЕ СПОСОБЫ ВНЕДРЕНИЯ СОВРЕМЕННЫХ
МОБИЛЬНЫХ ПРИЛОЖЕНИЙ В МЕТОДИКУ ПРЕПОДАВАНИЯ
КАЗАХСКОГО ЯЗЫКА.....5

Н. Арыстанбекұлы

ПОЗНАВАТЕЛЬНОЕ ЗНАЧЕНИЕ ПРОВЕДЕНИЯ РЕЛИГИОВЕДЧЕСКОЙ
ЭКСПЕРТИЗЫ В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН.....20

Н.А. Ахметова, Г.А. Кажигалиева, М.М. Шайжанова

ИНТЕГРАТИВНОЕ ОБУЧЕНИЕ РУССКОМУ ЯЗЫКУ В КОНТЕКСТЕ
ОБНОВЛЕННОГО СОДЕРЖАНИЯ ШКОЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН.....28

А.Е. Абылкасымова, М.Р. Кушербаева, С. Тамаев, Д.А. Демисенова

ОРГАНИЗАЦИЯ САМОСТОЯТЕЛЬНОЙ РАБОТЫ СТУДЕНТОВ НА ОСНОВЕ
МЕЖПРЕДМЕТНЫХ СВЯЗЕЙ ФИЗИКИ И МАТЕМАТИКИ.....42

И.Н. Ерсари, Э.А. Бакирова

ВОЗМОЖНОСТИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ЦИФРОВЫХ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ
РЕСУРСОВ В ОБУЧЕНИИ.....56

К. Жанабаев, А.Ш. Тургенбаева, Б.Б. Ешметова

СЕМАНТИКА УСТОЙЧИВЫХ ТОПОНИМИЧЕСКИХ ЕДИНИЦ ЖЫРАУ
XV-XVIII ВЕКОВ - ОБЪЕКТ ПАТРИОТИЧЕСКОГО ВОСПИТАНИЯ.....69

А.А. Куралбаева, Н. Амирбек, Д.Е. Бауыржановна

МЕТОДЫ ОБУЧЕНИЯ ПЕРВОКЛАССНИКОВ РАННЕМУ ЧТЕНИЮ
И ПИСЬМУ.....83

Б.С. Капалбек, Н.Н. Оразхан

НАУЧНО-ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ ПОЗИЦИИ УЧИТЕЛЯ НАЦИИ ПО
ОТНОШЕНИЮ К НАЧАЛЬНОЙ ШКОЛЕ (Посвящено 150-летию
Ахмета Байтурсынова).....99

Д.Е. Муратбекова, А.Ж. Сапаргалиева

ОСОБЕННОСТИ ПОДГОТОВКИ БУДУЩИХ ПЕДАГОГОВ К
ФОРМИРОВАНИЮ РЕЧЕВОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ У МЛАДШИХ
ШКОЛЬНИКОВ.....110

А.С. Орынбекова, Г.Ж. Менлибекова

ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЕ ИССЛЕДОВАНИЕ ФОРМИРОВАНИЯ
ГОТОВНОСТИ БУДУЩИХ СОЦИАЛЬНЫХ ПЕДАГОГОВ
К ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ.....126

Э.А. Утебаева, А.А. Солтанбекова, А.Б. Шормакова

МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ И ЭТНОЯЗЫКОВЫЕ ОСНОВЫ
ИДИОЭТНИЧЕСКИХ ЕДИНИЦ ПО ОТНОШЕНИЮ К ОБРАЗУ
КАЗАХСКОЙ ДЕВУШКИ.....136

М.Е. Рахметов, А.К. Садвакасова

ПРАКТИЧЕСКИЕ ПРЕДПОСЫЛКИ СОЗДАНИЯ И РЕАЛИЗАЦИИ
ПЛАТФОРМ ДИСТАНЦИОННОГО ОБУЧЕНИЯ.....149

А.Д. Сыздыкбаева, У.М. Абдигапбарова

АКАДЕМИЧЕСКОЕ МОШЕННИЧЕСТВО СУБЪЕКТОВ
ПОСТДИПЛОМНОГО ОБРАЗОВАНИЯ: СУЩНОСТЬ, ТЕКУЩЕЕ
СОСТОЯНИЕ.....161

Халел Агнур

ЭФФЕКТИВНОСТЬ ПРОФЕССИОНАЛЬНО –ОРИЕНТИРОВАННОГО
ЯЗЫКОВОГО КУРСА В ФОРМИРОВАНИИ ИНОЯЗЫЧНОГО
МЕЖКУЛЬТУРНОГО КОММУНИКАТИВНОГО ДИСКУРСА БУДУЩИХ
ДИПЛОМАТОВ.....179

М.Е. Ыбраим, С.Б. Талип, Л.К. Бактыбаева

АНАЛИЗ ПСИХО-ФИЗИОЛОГИЧЕСКИХ ХАРАКТЕРИСТИК «ШКОЛЬНОЙ
ЗРЕЛОСТИ» У ДЕТЕЙ ДОШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА.....192

ЭКОНОМИКА

С.С. Аюбаева Э. Жуперкене Л.И. Кусаинова, А.С. Ибраева

ДОВЕРИЕ НАСЕЛЕНИЯ, КАК ОДИН ИЗ АСПЕКТОВ РЕПУТАЦИОННОГО
МЕНЕДЖМЕНТА ГОСУДАРСТВЕННОГО АППАРАТА РЕСПУБЛИКИ
КАЗАХСТАН.....204

**С.Х. Бейсембекова, М.Р. Сихимбаев, З.К. Калиаскарова, К.Б. Жуманазаров,
А.К. Алпысбаева**

ИННОВАЦИОННАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ В НЕДРОПОЛЬЗОВАНИИ
КАЗАХСТАНА: ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ ПОДХОДЫ
К РАЗВИТИЮ ГОСУДАРСТВЕННОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ.....221

Ғ.М. Жұрынов, А.А. Муталиева, А.Е. Есболова, Стефан Дырка

КООПЕРАЦИЯ И ИНТЕГРАЦИЯ МАЛЫХ МОЛОЧНО-ПРОДУКТОВЫХ
ПОДКОМПЛЕКСОВ В ИННОВАЦИОННУЮ.....237

Б.Н. Исабеков, С.И. Игильманова, К.Е. Хасенова, Н.М. Анарбеков, А.К. Бакпаева, Б. Шошай ИННОВАЦИОННОЕ РАЗВИТИЕ РЕГИОНОВ КАЗАХСТАНА: ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ.....	252
А.С. Кадырова, Г.Т. Кунуркульжаева, Б.Ж. Болатова, М. А. Тлеубергена, Н.Б. Султамуратова, М. Жанат СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ И ПЕРСПЕКТИВЫ ИННОВАЦИОННОГО РАЗВИТИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН.....	264
М.А. Канабекова, Л.К. Маткаримова, С.А. Файзуллина СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН.....	280
Г.Е. Керимбек, Б.К. Нурмаганбетова, З.О. Иманбаева, К.Б. Сатымбекова, А.А. Нурғалиева ОСНОВНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ ЭКОНОМИЧЕСКОГО СОСТОЯНИЯ ПРЕДПРИЯТИЯ.....	292
А.Ж. Курмантаева, Ж.А. Оспанбаев С.Н. Абиева СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ СТРУКТУРНЫХ ИЗМЕНЕНИЙ В ЭКОНОМИКЕ КАЗАХСТАНА.....	305
Г. Лухманова, Г. Сейтова, Н. Сарганова, Г. Абаева ФИНАНСОВЫЕ ОТНОШЕНИЯ В СЕЛЬСКОМ ХОЗЯЙСТВЕ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН.....	317
А.А. Ниязбаева, Д.А. Амержанова, Б. Куанткан, А.Ж. Ибрашева, Р.Б. Саргова, М.К. Каримбергенова КОНЦЕПТУАЛЬНЫЕ АСПЕКТЫ ИНВЕСТИРОВАНИЯ В ИННОВАЦИОННЫЕ ОТРАСЛИ ЭКОНОМИКИ.....	327
Н.Н. Нурмухаметов, Ж.С. Булхайрова, Э.В. Белоусова, Ш. Косымбаева РАЗВИТИЕ ЖИЛИЩНОЙ ПОЛИТИКИ КАЗАХСТАНА: СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ И ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ.....	339
А.Б. Пиязбаева ЭКОНОМИЧЕСКОЕ СОЗНАНИЕ И ЭКОНОМИЧЕСКОЕ МЫШЛЕНИЕ: ДИАЛЕКТИКА ВЗАИМОСВЯЗИ.....	360
Л.С. Спанкулова, З.К. Чуланова, Е. Нурулы, Ж.С. Исаева МЕТОДИЧЕСКИЕ ПОДХОДЫ К ОЦЕНКЕ ВНЕДРЕНИЯ ЛЕКАРСТВЕННОГО СТРАХОВАНИЯ.....	379
ПАМЯТИ УЧЕНОГО	
Памяти доктора юридических наук, профессора, академика НАН РК Баймаханова Мурата Таджи-Муратовича.....	397

CONTENTS

PEDAGOGY

G.U. Azimova, A.A. Satbekova

EFFECTIVE APPROACHES FOR INTEGRATING MODERN MOBILE APPLICATIONS INTO KAZAKH LANGUAGE TEACHING.....5

N. Arystanbekuly

RELIGIOUS EXPERTISE IN THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN EDUCATIONAL VALUE OF DRIVING.....20

N.A. Akhmetova, G.A. Kazhigalieva, M.M. Shaizhanova

INTEGRATIVE TEACHING OF THE RUSSIAN LANGUAGE IN THE CONTEXT OF THE UPDATED CONTENT OF SCHOOL EDUCATION IN THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN.....28

A.E. Abylkasymova, M.R. Kuserbaeva, S. Tamaev, D.A. Demissenova

ORGANIZATION OF INDEPENDENT WORK OF STUDENTS ON THE BASIS OF INTERDISCIPLINARY CONNECTIONS BETWEEN PHYSICS AND MATHEMATICS.....42

I.N. Yersari, E.A. Bakirova

POSSIBILITY OF USING DIGITAL EDUCATIONAL RESOURCES IN THE TEACHING.....56

K. Zhanabaev, A.Sh. Turganbayeva, B.B. Eshmetova

SEMANTICS OF STABLE TOPONYMIC UNITS OF ZHYRAU XV-XVIII CENTURIES - THE OBJECT OF PATRIOTIC EDUCATION.....69

A.A. Kuralbayeva, N. Amirbek, D.B. Yesenkulova

METHODS OF TEACHING FIRST GRADERS TO EARLY READING AND WRITING.....83

Kapalbek B.S., Orazkhan N.N.

SCIENTIFIC AND PEDAGOGICAL POSITIONS OF THE NATIONAL TEACHER IN RELATION TO PRIMARY SCHOOL (Dedicated to the 150th anniversary of Akhmet Baitursynov).....99

D.YE. Muratbekova, A.Zh. Sapargaliyeva

FEATURES OF PREPARATION OF FUTURE TEACHERS FOR THE FORMATION OF SPEECH ACTIVITY OF YOUNGER PUPILS.....110

A.S. Orynbekova, G.Zh. Menlibekova EXPERIMENTAL RESEARCH WORK ON THE FORMATION OF THE READINESS OF FUTURE SOCIAL PEDAGOGUES FOR PROFESSIONAL ACTIVITY.....	126
E.A. Utebayeva, A.A. Soltanbekova, A.B. Shormakova METHODOLOGICAL AND ETHNO-LINGUISTIC FOUNDATIONS OF IDIOETHNIC UNITS IN RELATION TO THE IMAGE OF A KAZAKH GIRL.....	136
M.E. Rakhmetov, Sadvakassova A.K PRACTICAL PREREQUISITES FOR THE CREATION AND IMPLEMENTATION OF DISTANCE LEARNING PLATFORMS.....	149
A. Syzdykbayeva, U. Abdigapbarova ACADEMIC FRAUD BY POST-GRADUATE EDUCATION SUBJECTS: ESSENCE, CURRENT STATUS.....	161
Khalel Agnur THE EFFECTIVENESS OF A PROFESSIONALLY–ORIENTED LANGUAGE COURSE IN THE FORMATION OF A FOREIGN -LANGUAGE INTERCULTURAL COMMUNICATIVE DISCOURSE OF FUTURE DIPLOMATS.....	179
M.Ye. Ybraim, S.B. Talip, L.K. Baktybaeva AN ANALYSIS OF THE PSYCHO-PHYSIOLOGICAL CHARACTERISTICS OF “SCHOOL MATURITY” IN PRESCHOOL CHILDREN.....	192
ECONOMICS	
S.S. Ayubayeva, E. Zuperkiene, L.I. Kussainova, A.S. Ibrayeva PUBLIC CONFIDENCE AS ONE OF THE ASPECTS OF REPUTATION MANAGEMENT OF PUBLIC SERVICE OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN.....	204
S.Kh. Beisembekova, M.R. Sikhimbayev, Z.K. Kaliaskarova, K.B. Zhumanazarov, A.K. Alpysbayeva INNOVATIVE ACTIVITY IN THE SUBSOIL USE OF KAZAKHSTAN: THEORETICAL AND METHODOLOGICAL APPROACHES TO THE DEVELOPMENT OF ITS STATE REGULATION.....	221
G.M. Zhurynov, A.A. Mutaliyeva, A.Ye. Yesbolova, S.Dyrka COOPERATION AND INTEGRATION OF SMALL DAIRY AND FOOD SUBCOMPLEXES INTO AN INNOVATIVE DEVELOPMENT ENVIRONMENT.....	237

B.N. Isabekov, S. Igilmanova, K.Khassenova, N.M. Anarbekov, A.K. Bakpayeva, B. Shoshay INNOVATIVE DEVELOPMENT OF THE REGIONS OF KAZAKHSTAN: PROBLEMS AND PROSPECTS.....	252
A.S. Kadyrova, G.T. Kunurkulzhayeva, B.Z. Bolatova, M.Tleubergenova, N.B. Sultamuratova, M. Zhanat MODERN STATE AND PROSPECTS OF INNOVATIVE DEVELOPMENT OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN.....	264
M.A. Kanabekova, L.K. Matkarimova, S.A. Faizullina CURRENT STATE OF ECONOMIC DEVELOPMENT OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN.....	280
G. Kerimbek, B. Nurmaganbetova, Z. Imanbayeva, K. Satymbekova, A. Nurgaliyeva THE MAIN DIRECTIONS OF IMPROVING THE ECONOMIC SITUATION OF THE ENTERPRISE.....	292
A. Kurmantaeva, Zh.A. Ospanbayev S.N. Abieva THE CURRENT STATE OF STRUCTURAL CHANGES IN THE ECONOMY OF KAZAKHSTAN.....	305
G. Lukhmanova, G. Seitova, N.Sartanova, G. Abayeva FINANCIAL RELATIONS IN AGRICULTURE OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN.....	317
A. Niyazbayeva, D. Amerzhanova, B. Kuantkan, A. Ibrasheva, R. Sartova, M. Karimbergenova CONCEPTUAL ASPECTS OF INVESTMENT IN INNOVATIVE BRANCHES OF ECONOMICS.....	327
N.N. Nurmukhametov, Z.S. Bulkhairova, E.V. Belousova, S. Kossymbayeva DEVELOPMENT OF HOUSING POLICY IN KAZAKHSTAN: CURRENT STATE AND PROBLEMS OF DEVELOPMENT.....	339
A.Piyazbayeva ECONOMIC CONSCIOUSNESS AND ECONOMIC THINKING: THE DIALECTIC OF INTERCONNECTEDNESS.....	360
L.S. Spankulova, Z.K. Chulanova, Ye. Nuruly, Zh.S. Issayeva METHODOLOGICAL APPROACHES TO ASSESSING THE INTRODUCTION OF DRUG INSURANCE.....	379
MEMORY OF SCIENTISTS	
In memory of Doctor of Law, Professor, academician of NAS RK Baymakhanov Murat Tadji-Muratovich.....	397

Publication Ethics and Publication Malpractice in the journals of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan

For information on Ethics in publishing and Ethical guidelines for journal publication see <http://www.elsevier.com/publishingethics> and <http://www.elsevier.com/journal-authors/ethics>.

Submission of an article to the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan implies that the work described has not been published previously (except in the form of an abstract or as part of a published lecture or academic thesis or as an electronic preprint, see <http://www.elsevier.com/postingpolicy>), that it is not under consideration for publication elsewhere, that its publication is approved by all authors and tacitly or explicitly by the responsible authorities where the work was carried out, and that, if accepted, it will not be published elsewhere in the same form, in English or in any other language, including electronically without the written consent of the copyright-holder. In particular, translations into English of papers already published in another language are not accepted.

No other forms of scientific misconduct are allowed, such as plagiarism, falsification, fraudulent data, incorrect interpretation of other works, incorrect citations, etc. The National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan follows the Code of Conduct of the Committee on Publication Ethics (COPE), and follows the COPE Flowcharts for Resolving Cases of Suspected Misconduct (http://publicationethics.org/files/u2/New_Code.pdf). To verify originality, your article may be checked by the originality detection service Cross Check <http://www.elsevier.com/editors/plagdetect>.

The authors are obliged to participate in peer review process and be ready to provide corrections, clarifications, retractions and apologies when needed. All authors of a paper should have significantly contributed to the research.

The reviewers should provide objective judgments and should point out relevant published works which are not yet cited. Reviewed articles should be treated confidentially. The reviewers will be chosen in such a way that there is no conflict of interests with respect to the research, the authors and/or the research funders.

The editors have complete responsibility and authority to reject or accept a paper, and they will only accept a paper when reasonably certain. They will preserve anonymity of reviewers and promote publication of corrections, clarifications, retractions and apologies when needed. The acceptance of a paper automatically implies the copyright transfer to the National Academy of sciences of the Republic of Kazakhstan.

The Editorial Board of the National Academy of sciences of the Republic of Kazakhstan will monitor and safeguard publishing ethics.

Правила оформления статьи для публикации в журнале смотреть на сайте:

[www: nauka-nanrk.kz](http://www.nauka-nanrk.kz)

ISSN 2518–1467 (Online),

ISSN 1991–3494 (Print)

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en>

Директор отдела издания научных журналов НАН РК *А. Ботанқызы*

Заместитель директор отдела издания научных журналов НАН РК *Р. Жәліқызы*

Редакторы: *М.С. Ахметова, Д.С. Аленов*

Верстка на компьютере *Г.Д. Жадырановой*

Подписано в печать 30.06.2022.

Формат 60x881/8. Бумага офсетная. Печать - ризограф.

25,5 п.л. Тираж 300. Заказ 3.